

Novostavda

GLASILO NARODNEGA DELAVSTVA

Ali tega nihče ne vidi?

Tujerodci morajo spoštovati naše nacionalno prepričanje in potrebe, kajti mi smo gospodarji na naši zemlji

Na nacionalno vzgojo delavstva moramo polagati največjo pozornost. Posebno moramo paziti, da delavstvo, ki je zaposleno pri tujerodcih, ne trpi na svojem nacionalnem ponosu in samozavesti. Službena podrejenost še ne sme vzbuditi pri delavcu zavesti, da je v odvisnosti od tujca in da je tujec nekaj več kot domačin, tako imenovani boljši človek, kateremu mora biti slovenski delavec naravnost hvaležen, da ima boren košček kruha. Odnos med tujcem in domačinom bi moral biti tako urejen, da bi domačin čutil in vedel, da je tujec lahko samo vesel in hvaležen, če ga v naši svobodni državi trpimo in mu dopustimo, da se poslužuje naših delovnih moči, s pomočjo katerih dobiva dobičke, ki jih v svoji domovini ne bi mogel biti deležen. Kajti zakaj je neki prišel k nam, če ni že vnaprej vedel, da se mu bo boljše godilo kot doma. Če bi lažje in udobnejše živel v svoji domovini, potem jo golovo nikdar ne bi zapustil.

Od tujerodcev, ki so pri nas gospodarji industrij in drugih podjetij, ali ki so pri nas zaposleni kot kvalificirani delavci, brezpogojno zahtevamo, da se zavedajo, da so samo gostje v naši državi in da so lahko med nami samo toliko časa, dokler mi hočemo. Spoštovati in razumevati morajo naše nacionalno prepričanje in potrebe in se morajo vedno tako obnašati, da ne bodo osiljevali mišljenja, da so v vsem in vselej oni pravi gospodarji na naši zemlji.

Tudi našega jezika se morajo priučiti. Nedopustno je, da se v vodstvu nekaterih obratov še danes uraduje v tujem jeziku. Če se hoče naš delavec razgovoriti z glavo obrata, potem mora

govoriti v tujem jeziku, če ga zna seveda. Če tujega jezika ne zna, potem je pač zapostavljen, ker ne more uveljaviti svojih želj in zahtev. Isti slučaj je pri inozemskih «strokovnjakih». Eden ali dva tujca sta v tovarni, pa jim mora na stotine delavcev služiti s tujo govorico. Kdor izmed slovenskih delavcev bolj zadene tuji način govorjenja, je boljše zapisan in prijaznejše sprejet. Ali se je potem čuditi, da se delavci čutijo zapostavljene na lastni zemlji in prisiljeno prihajajo do prepričanja, da je tujec vendarle največji gospod, kateremu naš človek ne seže niti do gležnjev. In tu ne mislimo na tujce, ki so od včeraj pri nas. Imamo tujce, ki so v naših krajih že po dvajset let, a še danes ne spregovore naše besede, ker se jim ne zdi vredno učiti jezika naroda — od katerega žive. Poleg tega se pa zanašajo na našo nacionalno popustljivost, ko tako radi ustrezemo vsakemu tujcu in nas če biti včasih kar sram, da nismo dovolj zgovorni v tujem jeziku. Mislimo, da takega odnosa med tujimi podjetji in domačim delavstvom ni nikjer drugje na svetu, kot samo pri nas.

Posebno v nacionalnih eksponiranih krajih bi morali paziti, da se tuja podjetja vsaj toliko «nacionalizirajo», da bo v podjetjih prevladoval naš jezik in popolno in neprikrajšano spoštovanje našega domačega delavca, ki je ali bi vsaj moral biti nosilec državnosti in nacionalne misli. Tako kot je sedaj slučaj ne sme več naprej, da bi naš delavec dobival le skromno, največkrat pa nizko mezdno, pri tem pa še stregel tujcu s tujo govorico in povrhu še prenašal tujerodno miselnost o nad vrednosti vsakega privoščanja nad domačim življenjem!

Pomanjkanje delavcev

Vojna industrija je zaposlila milijone brezposelnih delavcev. Primer Nemčije, Švice in Francije

V vseh državah je vojna industrija zelo zaposlena. Pred nekoliko leti je bilo vprašanje nezaposlenosti delavstva problem, ki se skoraj ni mogel rešiti. Z zaposlitvijo vojne industrije je pa v tem pogledu nastal popoln preokret. Delavstvo je naravnost iskano, o brezposelnosti ni več govora in zaposlitev so dobili delavci, ki so prej zastoj prosili za zaslužek.

V Nemčiji je bilo pred leti stalno šest milijonov delavcev brez posla. Vsled aktivnosti vojne industrije po službenih izjavah v Nemčiji ni več brezposelnih delavcev. Nasprotno, na tisoče delavcev je dobilo celo iz inozemstva zaposlitev. Trdi se, da bi Nemčija sedaj potrebovala najmanj še dva milijona delavcev, katerih pa trenutno na domačem trgu ne more dobiti.

V Švici tudi primanjkuje delovnih moči. Okrog četrte milijona je v Švici inozemcev. Prav resno se razmotriva predlog, da se vsi inozemci zaposle v vojni industriji, ki ima toliko naročil, da jih z domačimi delovnimi močmi ne more izvršiti.

V Franciji so prav iste težave z delovnimi močmi kot v Švici in Nemčiji. Francoski zunanji minister je ponovno izjavil, da Francija zelo obžaluje, da nima brezposelnih delavcev, katere bi lahko zaposlila v vojni industriji. Posebno kvalificiranih delavcev primanjkuje. V kolikor ima Francija nezaposlenih delavcev, so tako stari, da za polnovredno delo v industriji niso več sposobni. Tako je od malega števila brezposelnih delavcev 25% starih pre-

Državlјanska vzgoja

Delavec mora državo nositi v sebi, on jo mora ljubiti, na vsak korak mora čutiti njeno navzočnost in njen blagodejen vpliv

Človek mora biti vzgojen za dobrega člana človeške družbe. Vzgojo mu nudi dom in šola, važno vlogo igra tudi cerkev. Vzgoja se v prvi vrsti bori za to, da dvigne v človeku njegove moralne in duhovne vrednote, da zatre v njem sebična stremjenja in borbene brezobzirnosti nasproti sočloveku, vzgoja hoče, da človek živi s človekom kot brat z bratom. Manj važnosti polagata šola in dom na državljansko vzgojo, cerkev se za to vzgojo pogosto sploh ne zanima. Redke so družine, ki se zavedajo, da otroci na težko življenjsko pot potrebujejo tudi krepko državljansko in narodno zavest poleg lepih moralnih in duhovnih vrlin. V šolah, posebno v mestih, igra državljanska vzgoja važno vlogo in zavzema, odvisno je to seveda od učitelja, včasih pri vzgajanju človeka prvo mesto. Manj važnosti se na to vzgojo polaga na deželi, posebno neznatna je ta vzgoja po vaseh. To je razumljivo, ker je okolje takó, da šolska državljanska vzgoja ne najde potem zunaj v vsakodnevnem življenju pravih odmevov in prave veljave. Državlјanska vzgoja se ne more po takih krajih vidno manifestirati. Ako časopisi in organizacije zanemarjajo svojo dolžnost in gredo preko nalog, ki jih imajo v pogledu državljanske vzgoje, potem podeželsko ljudstvo ostaja ne vzgojeno in stoji nasproti državi mrko in brezbržno, ako ne celo nerazpoloženo.

Čim težja je borba narodov za prostor pod soncem ali za naravni življenjski prostor, tem večjo skrb posvečajo narodi državljanski vzgoji svojih ljudskih vrst. S to vzgojo hočejo prodreti v najgloblje ljudske vrste, ker vedo, da vzgoja, ki je omejena na vrhove, v resnem trenutku popolnoma odpove. Vzgojljiv, vztrajen in značajan je samo človek težkega in trdega dela, zato je njegova državljanska zavest odporna ko železo in požrtvovalna kakor najskrbnejša mati. Ni samo slučaj, ako zreli narodi vse store, da zlasti delavske vrste organizacijsko povežejo v najbolj gosto mrežo, da je tako mogoče delavstvo kulturno dvigati in vzgajati v državljanski zavesti. Delavec je poleg kmeta oni, ki mora za samoobrambo države največ žrtvovati, zato je zelo važno, kako delavec na državo gleda, kako ceni dejanja in nehanja države, kako spoštuje zakone, ki jih daje država, kaj misli delavec o državnih uradih in oblastih, kako sodi o predstavnikih države, kako razmišlja o demokratičnih svoboščinah — in o svoji lastni usodi in bodočnosti v tej državi. Delavec mora spoznati, da je samo država ona organizacijska sila, ki omogoča vsakemu narodu razvoj njegove kulture, ki ustvarja ugled naroda na zunaj in ki je edina sposobna, da narod brani pred napadi od zunaj in tudi pred nevarnim razkrajanjem znotraj, zaradi vplivov, ki so za srečno bodočnost naroda škodljivi. Delavčeva duša je bolj občutljiva kakor duša meščana ali konzervativnega kmeta. Zato je takó dušo treba vzgajati s posebno dobro premišljenimi metodami. Grobe metode so gotovo skrajno škodljive. Delavec zna biti mrk in vase zaprt pri stroju, toda vsak hip pripravljen in sposoben, da tudi stroj obvlada — tudi v življenju je delavec vsak hip pripravljen, da služi stroju, za katerega ve, da je polno produktiven in da zanj pomeni jačanje sreče in bogastva. Delavca ne moremo vzgajati k državljanski zavesti s hrupnimi nastopi, z lepimi govori, z navdušenimi vzkliki, s poskočnimi godbami, delavec nima časa, včasih tudi ne volje, ker je telesno za take stvari pretrujen. Mi moramo v delavcu vzbuditi zavest, da je država njegova mati in zaščitnica njegovih koristi, on mora brez pomišljanja vedeti, da državna blagajna ni last posameznika, da državne oblasti in državni uradi niso samo za ene in da so državne službe za vse enako odprte. Delavec ni v stanu, da bi o poslanstvu države veliko razmišljal, delavec mora državo nositi v sebi, on jo mora instinktivno ljubiti, na vsak korak mora čutiti njeno navzočnost in njen blagodejen vpliv. Delavec mora državo vzljubiti na prvi pogled. Za filozofska razmotrivanja o državi, o potrebi in nalogah države, o ljubezni do države ima čas samo meščan. Ta se navadno v teh meglenih sferah razgublja. Delavec si hoče biti brez modrovanj na jasnem: država mi je, ali dobra ali mi je sovražna, država mi daje in ščiti svobodo in varuje kruh, ali pa me pusti stradati in umirati v nesvobodi.

Imeti moramo samo eno spoznanje: da gorje, ako v srcih množic umre domovina, kajti posamezniki so v usodnih urah ali izdajalci, ali bojazljivci, redki junaki so pa preslabi, da bi branili to, kar mora braniti ves narod. —cc.

ko 60 let in 25% preko 50 let. Tudi Francija se bavi z načrtom, da v svoji vojni industriji zaposli inozemce. Posebno one, ki so iz političnih vzrokov emigrirali iz svojih domovinskih držav in so po svojem mišljenju naklonjeni francoski borbi proti avtoritativnim

režimom. Delovno sposobnost vojne industrije hočejo dvigniti v Franciji tudi na ta način, da uvedejo poleg normalnega delovnega časa še dodatni delovni čas. Za podaljšanje delovnega časa ima francoska vlada že pooblastilo parlamenta.

Stavka plavžarjev

Stavka plavžarjev na Jesenicah je trajala samo 10 minut, a je 100% uspela

Poslednji čas so mezdna gibanja prišla dokaj iz mode. Medtem, ko so se naši delavski časopisi na dolgo in široko napisali o njih, nas močno preseneti, da je nekje delavstvo stavkalo. Stavke so dandanes delavstvu staro, obrabljeno, poleg tega pa še močno dvorezno orodje. In se potem jezimo, če nas naši časopisi pitajo samo s tako imenovano ideologijo. Kaj naj vendar pišejo drugega kot, ali naj se uredi država na stanovski ustanovi, da bo manj kruha in več dela, ali naj bodo delavske organizacije obvezne, da bo imel kapital lažji posel z njimi in o ugodnem vplivu tovarniških izletov na prebavo. Pestrost strokovnih listov povečajo od časa do časa ganljive izjave bivših delavskih voditeljev, ki se na vse pretege skušajo opravičiti pred delavci, ker so v preveliki vnemi za »obče delavske« interese zlezli nekoliko previsoko.

Toda jeseniškim plavžarjem se je očitno zdolgočasil v tej za delavstvo dvakrat smrtonosno tišino in da bi odbranili svoje ogrožene interese, so zopet posegli po nekdanji tako priljubljeni in dokaj učinkovitem sredstvu — stavki. Izgleda, da se je pričela prebujati v njih stara in vsem okrog dobro znana uporna kri jeseniških plavžarjev. Po letih zatišja so zopet stopili v stavko. Stavka je bila kratka, a vendar dovoljna, da je malo razhladila vzdušje okoli vročega plavža.

Od pomladi sem se je šušljalo o znižanju akordnih postavk pri plavžu, katerega naporno delo in škodljivost za zdravje dobro poznamo. A nihče teh glasov ni vzel resno. Pred mesecem pa so »sodelavci« v pisarnah opazili novo lestvico za izračunavanje akorda, mnogo »ugodnejšo« za delavstvo in skladnejšo s predpisi kolektivne pogodbe. Znižanje akordov naj bi bilo malenkostno, vsega za 21 odstotkov. Vsekakor malo, če pomislimo na težaven položaj podjetja — katerega produkcija se je vsled razdelitve dela z Zenico, kot mimo-grede omenja »Tovarniški vestnik«, povečala skoro za polovico. — Ali jeseniški plavžarji so zelo malo dojemljivi za novotarije. Kašta, kjer ni treba ničesar plačati — seveda tudi v petek ni ničesar v kuverti — se še nekako prenese. Za novo tolmačenje kolektivne pogodbe pa niso pokazali prav nikakega razumevanja. Posebno še ne, ko je nekdo izračunal, da bi po novi lestvici delavci dobili mesečno povprečno 150 Din manje, kar bi pomenilo, da bi steklenica piva, ki so ga vsak po tri steklenice dobili na izletu pri Peričniku, prišle na 50 Din, če goljaževih paštet in brezplačne vožnje na vrtiljakih ne vračunamo. A kako bi bilo, če bi bil vsak mesec tak izlet. To se je zdelo jeseniškim plavžarjem malo preveč »sodobno«. In da bi pokazali svojim »sodelavcem« v pisarnah, da se ne strinjajo z novim tolmačenjem kolektivne pogodbe, so 4. t. m. ob 14. uri priredili desetminutno protestno stavko, ne da bi se dosti ozirali na odst. 3 § 12 delovnega reda, kar se tudi ni bilo treba, ker je stavka uspela stoddostno.

Odločen nastop jeseniških plavžarjev je bil sprejet s pisanimi občutki. Delavskim Jesenicam je pokazal, da v žilah jeseniškega delavca še ni zamrzla stara borbeni kri. Zboru mislečih »sodelavcev« v pisarnah pa je vsekakor pošteno oznojila čela, kajti trdno so bili prepričani, da so goljažev in zajetje paštete in pivo in z grenkim ponižanjem zvezana pobratimstva na skupnih izletih že zdavnaj »premostila vse razlike« in vklebila delavstvo v »zlate okove« vsestranske vzajemnosti.

Plače v prometni službi

Izšel je pravilnik za delavstvo v drž. prometni službi. Ta pravilnik zboljšuje za nekaj odstotkov plače delavstva v prometni službi. Te plače so bile dejansko skrajno nizke in niso dosegale niti onih mezd, ki jih mora po zakonu o minimalnih mezdah plačevati vsak zasebni podjetnik. Pri najnižji kategoriji znašajo po novi uredbi dnevne plače din 22.— do din 36.30. Ker je to

čista plača, ki se z raznimi odtegljaji še znatno zmanjša, je jasno, da nova ureditev prejemkov še daleko ne odgovarja najskromnejšim življenjskim potrebam prometnega delavstva. Mislimo, da je gospodarsko stanje državnih železnic vendar tako ugodno, da bi plače mogle biti urejene tako, kakor to ustreza najskromnejšim kulturnim potrebam jugoslovanskega, zlasti slovenskega delavstva.

Francoskemu ljudstvu

Dne 14. julija t. l., to je včeraj, je minilo 150 let, odkar je pariško delavno ljudstvo skupaj z meščani zavzelo tako imenovano Bastiljo, t. j. ogromno ječo sredi pariškega mesta, v kateri so umirali najplemenitejši sinovi francoskega naroda. Z zavzetjem te trdnjave je pariško ljudstvo prepričilo nakane francoskega kralja Ludovika XIV., ki je v zadnjem trenutku vse poskušal, da bi zatrl valove revolucije, ki so se vedno višje dvigali po vsej francoski zemlji. S tem dnem je bil dan znak za veliki boj za osvoboditev človeka iz političnega in gospodarskega suženjstva, proglašena je bila velika vojska za zmago bratstva in enakosti v narodu in med narodi. Na ta dan so se zamajali prestoli kraljev in cesarjev,

ki so zatirali narode, da so sami mogli razkošno živeti, zamajali so se dvorci grofov in baronov, ki so tlačili in izkoriščali kmeta, ki je z ženo in otroci tlačanil noč in dan. Ta dan se je dvignil prvič resen svarilni glas kapitalistom vsega sveta, ki izkoriščajo človekovo delovno silo.

Francoski narod je ta veliki praznik in to veliko obletnico letos slavil na posebno slovesen način. To zato, ker zlasti v današnjih nemirnih resnih časih slutiti in čuti, kaj za narod in za njegovo obrambo pomenijo velike politične svobode in človečanske pravice. Ves kulturni svet francoski narod lahko zavida na tej veliki zmagi. Mi Jugoslovani smo te dni s srcem v pariških ulicah in vzklikamo zmagi svobode in bratstva.

Dolžan ne samo, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan!
(Sim. Gregorčič)

Razgled po svetu

Socialno - gospodarski:

Invalidnost

Največja francoska bolniška blagajna je objavila statistične podatke, v katerih obravnava vprašanje iz kakšnih razlogov nastopi invalidnost zavarovancev. V razdobju petih in pol let je bolniška blagajna priznala rente v 11.743 slučajih. Od tega števila rentnikov je bilo 7668 članov blagajne za tuberkulozo, dočim je bilo le 4063 zavarovancev, ki so postali onemogli za delo iz drugih vzrokov. Torej dve tretjini rent je bilo priznanih samo vsled tuberkuloze. Od 4063 slučajev onemoglosti, ki ni posledica tuberkuloze, odpade 1099 slučajev na živčne in duševne bolezni, 908 slučajev na bolezn srea, 554 slučajev na bolezn prebavnih organov, 551 slučajev na raka, 497 slučajev na revmatizem. Največje število onemoglih za delo je v starosti od 45 do 60 let. Blagajna razmotriva vprašanje, kako bi podaljšala delovno sposobnost zavarovancev na ta način, da bi se priučili novemu, lažjemu delu, če za delo v dosedanji stroki ne bi bili več sposobni. Mnogokrat je slučaj, da nekdo prosi za rento, ko bi bil gotovo delo še sposoben izvrševati in je le za delo, ki ga je dosedaj opravljal, nesposoben.

Zavarovanje v Bolgariji

Koncem leta 1938. je bilo v Bolgariji zavarovanih 250.000 delavcev. Socialno zavarovanje je razpolagalo s kapitalom ene in pol milijarde levov. Država je subvencionirala socialno zavarovanje s pol milijarde levov. Sedaj se pripravlja v Bolgariji nov zakon o socialnem zavarovanju delavcev, ki bo po obsegu zavarovancev mnogo večji. Socialno zavarovanje bo centralizirano in pod vodstvom samouprave, v kateri bodo zastopani delodajalci in delojemalci. Istočasno se pripravlja v Bolgariji še drugi osnutek zakona, po katerem se naj uvede obvezno pokojninsko zavarovanje nameščencev, oziroma duševnih delavcev na način, kot ga imamo pri nas. Pokojninsko zavarovanje nameščencev bi imelo 20.000 članov in letno 80 mil. levov dohodkov. Po zakonskem osnutku bi znašal prispevek 12% od plače zavarovanih članov. Pri odmeri prispevka se upoštevajo vsi brutto dohodki, včevši tudi postranski dohodki, ki jih prejema zavarovani član.

Trgovinske obratovalnice

Na Švedskem pripravljajo nove predpise za delovni čas v trgovinskih obratovalnicah. Po novih zakonitih predpisih naj bi bil v trgovinskih obratovalnicah delovni čas 48 ur na teden in ne bi smel prekoračiti 10 ur na dan. Vsako nadurno delo se mora posebej plačati in je največ dvesto nadur na leto dovoljenih. Po šestih urah dela mora imeti nameščenec vsaj eno uro odpočitka. Novi zakon naj bi stopil v veljavo 1. januarja 1940 in to za poskušnjo tri mesece.

Sovjetska petletka

Sovjeti predvidevajo za svojo tretjo petletko nove velike investicije. V razdobju 1938—1942 predvideva njihov načrt povečanje industrijske proizvodnje za 14%. Nove investicije v sovjetski industriji za teh 5 let so preračunane na 111 milijard in 900 milijonov rubljev, od katerih bodo porabili 93 milijard in 900 milijonov rubljev za fabrikacijo produkcijskih dobrin, ostalih 18 milijard pa za proizvodnjo potrošnih dobrin. Ta novi industrijski napor se nanaša zlasti na predele Urala, Volge in sovjetskih ozemelj na Daljnem Vzhodu.

Politični:

Mi in Bolgari

Na svojem povratku iz Berlina, kjer je imel važne politične razgovore z vodilnimi nemškimi državniki, se je bolgarski predsednik vlade in zunanji minister dr. Kjosćivanov ustavil tudi na Bledu, kjer se je sestal z našim knezom namestnikom Pavlom in z našim zunanjim ministrom dr. Cincar-Markovičem. Po temeljitih razgovorih med obema zunanjima ministroma južnih slovanskih držav je bilo izdano uradno poročilo, ki ugotavlja, da zahtevajo bitni interesi Jugoslavije in Bolgarije, da obe sosednji državi v duhu medsebojnega pakta o večnem prijateljstvu nadaljujeta politiko najtesnejšega sodelovanja v vseh bistvenih vprašanjih, da se čimprej gospodarsko še bolj povežeta, da vodita še nadalje politiko kar najboljših in prijateljskih odnošajev napram vsem sosednjim državam in da odločno vztrajata na politiki absolutne neodvisnosti in nevtralnosti, ki je predpogoj za obstoj in napredek tako Jugoslavije, kakor Bolgarske ter najsigurnejše jamstvo za ohranitev miru na Balkanu in v ostalem svetu. Prijateljstvo med Bolgarijo in Jugoslavijo postaja od dne do dne bolj pristrčno in trdno, kar se je pokazalo posebno vidno in povdarjeno zlasti v preteklih dneh v Sofiji na vsejunaškem zletu, na katerem je sodelovalo jugoslovansko Sokolstvo v tako impozantnem številu.

Napetost pojema

Sporno jabolko v odnošjih med Poljsko in Nemčijo, svobodno pristaniško mesto Gdansk, zadnje dni ne razburja sveta niti daleč več tako, kakor ga je še v preteklih tednih. Zdi se, da je nastalo v mednarodnem življenju z ozirom na poletno vročino, počitnice diplomatov in na bližajočo se zletov splošno pomirjenje, ki utegne trajati nekaj tednov, najbrže do začetka septembra, ko bo svetovna politična arena zopet oživela in ko bodo na mednarodnem nebu zopet zaplaval novi napeti dogodki in odnošaji, katere že danes z vso gotovostjo napovedujejo oni državniki in politiki, ki vztrajajo pri svojem notoričnem pesimizmu. Angleški državniki so mnenja, da se bo dalo gdansko vprašanje kljub vsemu rešiti vendarle še po mirni, obe strani zadovoljujoči poti, v kar pa Poljaki kar odkrito izražajo svoje nezaupanje in se zato še vedno na vse kriplje oborožujejo in pripravljajo, da se ne bi pri njih morala ponovila češkoslovaška tragična usoda, čeprav Angleži danes še vedno vneto zatrjujejo, da bodo izpolnili svoje jamstvo in obveze napram Poljski v celoti, kakor so jih nedavno prevzeli. Poljskemu vzgledu v oboroževanju uspešno tekmujejo tudi Nemci.

Na Daljnem vzhodu tli

Čeprav angleški odposlanci v Moskvi ne morejo beležiti v svojih krmeljskih razgovorih in pogajanjih nobenih vidnejših uspehov zaradi »neverjetne trdovratnosti« ruskega zunanjega ministra Molotova, vse upanje na končni sporazum med Rusijo, Anglijo in Francijo vendarle še ni ugasnilo. Poostrena pozornost diplomatov je trenutno obrnjena na Daljni Vzhod, kjer se krešejo sovjetski in pa mandžursko-japonski interesi na prostranih mejah Zunanje Mongolije in Madžukua. Brez vojne napovedi grme že nekaj tednov vsak dan glasneje na obeh straneh topovi vseh kalibrov, dočim se v zraku odigravajo pravcate letalske bitke.

TEKOM TEDNA

Plačajte naročnino

Zadnji številki «Nove Pravde» smo priložili položnice in prosili, da naročniki poravnajo naročnino za prvo polletje. To prošnjo danes ponavljamo in upamo, da ne bo nikogar, ki bi takoj ne plačal članarine. List se mora sam vzdrževati in je nemogoče, da bi list komurkoli pošiljali zastoj. Nekaj naročnikov je, ki so na dolgu še za preteklo leto. Tudi te naše prijatelje prosimo, da poravnajo dolžno članarino. Pretekle tedne smo poslali «Novo Pravdo» na razne naslove na ogled z vabilom na naročbo. «Nova Pravda» zasluži, da dobi naročnike tudi izven kroga organiziranih narodnih delavcev. Ni dovolj, da samo priznavamo potrebo narodnega delavskega pokreta, dolžni smo, da pokret tudi podpremo vsaj z naročilom «Nove Pravde». Posebno računamo na podporo onih krogov, ki imajo posredne ali neposredne stike z narodnim delavstvom, bodisi v obratu kot v javnem življenju. Spoznavati potrebe narodnega delavstva, pravilno razumeti socialne borbe, drugače sploh ni mogoče, kot da beremo «Novo Pravdo», ki sproti vsaki teden priobčuje vse, kar je v tem pogledu važnega in zanimivega. «Nova Pravda» ni namenjena samo organiziranemu delavstvu, ampak najširši nacionalni javnosti, ki mora poznati delavstvo tudi v času borbe za svoj gospodarski in socialni obstoj, ne pa mogoče samo takrat, kadar se od delavstva terjajo žrtve za splošni nacionalni napredek.

— **Jugoslovansko Sokolstvo** se je udeležilo vsejunaškega zleta v Sofiji z lepim številom nad 7000 članov, članic in naraščaja v kroju. Vso to našo sokolsko množico je odpeljalo v Bolgarijo 10 posebnih vlakov. Naši Sokoli so doživeli v Sofiji in vsej ostali Bolgariji nepopisno veličasten sprejem in gostoljubje, kakršnega mi zaenkrat še nismo zmožni.

— **Žalostna ugotovitev.** Na nedavnem VI. kongresu trezne mladine, ki se je vršil v Sarajevu, je bilo ugotovljeno, da alkoholizem v Jugoslaviji rapidno in naravnost katastrofalno narašča. Kje je vzrok?

— **In kaj bo z našim vseučiliščem?** Zagrebška in obče vsa hrvaška kultura na javnost je energično nastopila za izgradnjo in dokončno izpopolnitev svojega vseučilišča. V ta namen zahtevajo Hrvati, da se zagotovi za zgraditev vseh sedmih fakultet, muzejev, knjižnic in ostalih potrebnih zavodov v državnem proračunu čimprej znesek okrog četrte milijarde dinarjev. Slovenci glede svoje univerze zaenkrat niti na tihem še ne gojimo vsaj približno podobnih želja in skomin...

— **Nova avtomobilska cesta** bo zgrajena med Sarajevom in Splitom ter jo bodo pričeli inženirji dokončno trasiirati že prihodnje dni. Cesta, ki bo široka 8 metrov in dolga 235 km, se bo pričela prav kmalu graditi, saj je na razpolago že prvi obrok 70 milijonov dinarjev.

— **Gradbeno ministrstvo** v Beogradu gradi novo palačo in je za prva dela že nakazan kredit v znesku 16 in pol milijona dinarjev.

— **Svinčena industrija** v Jugoslaviji je dosegla novo pridobitev z moderno topilnico svinca, ki bo pričela obratovati že letošnjo jesen in je last angleške družbe «Selection Trust Ltd.» v Londonu.

— **Število tujih delavcev** v Nemčiji neprestano narašča in je trenutno zaposlenih samo v nemškem poljedelstvu kakih 37.000 delavcev iz Italije,

15.000 iz Jugoslavije, 12.000 iz Madžarske, 5000 iz Bolgarije, 4000 iz Nizozemske in 40.000 iz Slovaške. Število poljskih sezonskih delavcev z ozemlja današnjega češkomoravskega protektorata sicer v uradni statistiki ni navedeno, vendar se ceni na nekaj deset tisoč delovnih moči.

— **Tretji jadranski sokolski zlet** in obenem IX. zlet sokolske župe Sušak-Reka bo 15. in 16. t. m. na Sušaku.

— **Jugoslovanske tovarne jedilnega olja** so dobile novo konkurenčno podjetje v novi tovarni olja, ki jo gradi v Zagrebu tamkajšnji veletrgovci in lastnik znane čokoladne tovarne «Grič» Ivan Kohek.

— **Iz naših lignitov** (rjavega lesnega premoga) delajo na Madžarskem pravkar poskuse glede pridobivanja koksa, ki bi bil primeren v naši železarski in jeklarski industriji v Bosni. Rezultati bodo znani še ta mesec in bodo takoj nato izvršeni potrebni poskusi tudi v Zenici, Varešu in drugih središčih naše težke železne industrije.

— **V Međmurju** se je kot posledica zadnjih velikih povodnj, ki so zapustile vsekrižem polno močvirij s komarji kot nosilci bolezni, pojavila med vsem prebivalstvom epidemija malarije, za katero je danes bolnih več ljudi, kakor pa za trahomom, ki je stara najrazširjenjša međmurska in prekmurska ljudska bolezen.

— **Kdo ima denar?** V Beogradu je bilo v prvi polovici letos izdanih 411 gradbenih dovoljenj in je bilo v nove stavbe vloženih 60 milijonov dinarjev kapitala več kakor pa v istem razdobju lanskega leta.

— **Vrnitev iz Ženeve.** V Beograd se je vrnil iz Ženeve minister za socialno politiko in narodno zdravje Miloje Rajaković, ki je tamkaj zastopal našo državo na letni konferenci Mednarodnega urada dela.

— **Pametna počastitev.** Na pobudo prijateljev in sorodnikov nenadoma umrlega ministra za promet dr. Spaha je bil v Sarajevu ustanovljen poseben «fond dr. Spaha» za podpiranje revnega prebivalstva Bosne in Hercegovine.

— **V severni Dalmaciji** se razvija tujskoprometna sezona tako zelo razveseljivo, kakor že nekaj let nazaj ne in kakor je letos pomladi niti najmanj ni bilo pričakovati. Iz vseh okoliščin presoja, se nam svetovne vojne prav kmalu še ni bati. Največ tujcev na našem Jadranu je Nemcev, do čim so Čehi iz znanih razlogov docela izostali.

— **Pridobivanje bauxita** narašča. V zadnjih mesecih se eksploatacija bauxita v Jugoslaviji neprestano dviga in dosega že rekordne številke. Ker skoro ves bauxit (99%) izvažamo v tujino, je nastalo po njem s posebnim ozirom na novo zgrajene tovarne aluminija v Lozovcu v Dalmaciji na našem notranjem domačem tržišču močno poživljeno povpraševanje. Večino našega bauxita izvozimo v Nemčijo, ki je poprej dobivala bauxit na francoskem trgu, ki je pa sedaj zaradi vladne prepovedi o izvozu bauxita v Nemčijo za Nemce docela zaprt.

— **Znano rafinerijo oljčnega olja** bratov Maričev v Baru v Južni Dalmaciji je uničil ogenj do tal in znaša škoda nad 2 milijona dinarjev. Na cesti je večje število delavcev z mnogocelanskimi družinami.

— **Obrežni delavci** v Metkoviću so se po 11dnevni stavki vrnili na delo, ker so jim s kolektivno pogodbo zagotovljene višje mezde in ugodnejši delovni pogoji.

— **Italijanski finančni in industrijski krogi** se živo zanimajo za jugoslovanska manganova in bakrena ležišča, katerih v Italiji ni. Baje bodo že v kratkem pričeli eksploatirati več novih rudnikov v južnih pokrajinah naše države.

Kaj zahtevajo kovinarji Kranjske industrijske družbe?

V zadnji številki «Nove Pravde» smo poročali, da so strokovne organizacije predložile KID predlog za zboljšanje plač in ostalih delovnih pogojev.

Ali je delavstvo upravičeno zahtevati zboljšanje svojih zaslužkov? Posamezni delavci nadlegujejo vsak dan zastopnike strokovnih organizacij s prošnjami, da naj se jih predlaga za napredovanje v višje skupine. Večina prosilcev želi, da bi več zaslužili kar na podlagi sedanje kolektivne pogodbe. To pa ni mogoče, ker se napredovanje v višje skupine lahko izvrši le na podlagi kvalifikacije. Izključeno je na ta način delavcu zboljšati njegove zaslužke, radi tega so organizacije sklenile, da naj se povišajo vse plače delavstva. Predlog se glasi, da se vsemu delavstvu zviša temeljna mezda za 2 din, kar prav gotovo ni nobena pretirana zahteva in je pričakovati, da se v tej obliki doseže popolni uspeh.

Potrebno je, da se spremenijo tudi akordne določbe, ki dajo možnost, da podjetje enostransko postopa. V sedanjih kolektivnih pogodbah imajo delavci pri spreminjanju akordov pravico reklamacij, vendar so bile take reklamacije vedno brezuspešne in je bila akordna postavka vedno le diktirana. Tak postopek pa upravičeno razburja zaposleno delavstvo in ni prav nič čudno, če tako enostranski postopek rodi neprijetnosti in ogorčenje delavstva.

Delavstvo je upravičeno do osebno usposobljenostnih dokladov od 15 odstotkov in ki so zajamčene, da se jih plačuje v povprečju 8 odstotkov na delavca, t. j. za tiste delavce, ki niso deležni akordnega pribitka. To doklado določuje obratno vodstvo po svoji presoji. Veliko je število teh delavcev, ki te doklade niso deležni. Delavstvo ne more kontrolirati, da-li je v resnici v povprečju osem odstotna doklada izplačana. Poleg tega je ovira pri maksimalnih 15 odstotkih tudi ta, da delavce kljub svojim sposobnostim ne more dobiti večje doklade, kakor n. pr. v akordnem plačilu. Zato je potrebno, da se ta doklada zajamči z minimalnim pribitkom za vse delavstvo, kakor tudi, da se spremeni maksimalna možnost za dosego tega pribitka.

Pri razvrščanju delavstva v skupine vidimo, da tudi ni zadovoljivo urejeno. Profesionalisti in priučeni delavci imajo možnost napredka od III. skupine, odn. IV. skupine navzgor, toda ta napredek je povsem odvisen od odločbe obratovodstva. Tako danes naletimo na delavce, ki so 20 in tudi več let zaposleni kot profesionalisti in ki so prav gotovo dobro kvalificirani, toda v višje skupine ne napredujejo. To naj se uredi pravično. Delavec naj

napreduje v višjo skupino tudi po svoji službeni dobi. Isti slučaj je tudi pri pomožnem osebju. Nekateri 20, 30 in tudi več let zaposleni delavci napredujejo le do II. skupine.

Zapisnik od leta 1931. t. j. sporazum o praznikih in nedeljah, ne odgovarja današnjim razmeram. V tem zapisniku je za delavstvo KID v letu samo 7 praznikov poleg nedelj, vse druge praznike pa se smatra kot navadni delovni dan. Zadnje čase se je izpremenilo to tako, da se praznujejo poleg 7 praznikov tudi drugi, vendar delavci, ki so vsled nujnosti zaposleni na ta dan, nimajo nobenega pribitka.

V kolektivni pogodbi so tudi družinske doklade, toda nanašajo se samo na delavce in družinske člane, ki so bili pred letom 1931. zaposleni ali rojeni. Potrebno je, da se take doklade raztegnejo na vse delavstvo, kot je to slučaj tudi pri drugih podjetjih.

Delavstvo si danes nabavlja potrebno kurivo po dnevni ceni. To vprašanje pa ima svojo pomembnost tudi v tem, da delavstvo ne more kupovati dragega kuriva, čemur sledijo razna obolenja.

Jesenice same tudi nimajo zadosti razpoložljivih stanovanj za zaposleno delavstvo. Posamezniki grade sicer stanovanjske hišice, vendar pa to še daleko ne zadošča. Delavci so navezani na veliko oddaljenost, kar je združeno z večjimi stroški. Podjetje že dalje časa ne zida delavskih stanovanjskih hiš. Potrebno je, da se delavstvu, ki ima že itak slab zaslužek, preskrbi stanovanja, ako pa temu ni mogoče takoj ugoditi, pa naj se prizna posebna doklada.

Pri dodeljevanju dopusta so v veljavi posebne razlike. Ako mora biti delavec ob nedeljah v službi, naj pri določanju tega dopusta ne bo razlike. Splošen dopust je prekratek in bi bilo prav potrebno, da se dovoli delavcu več odpočitka. Dopust pa naj se izrabi v času, ki bo za delavca najbolj koristen.

S tem smo navedli v glavnem zahteve, ki jih postavlja delavstvo glede spremembe kolektivne pogodbe. Zelo važno bo sedaj, da izvemo, kakšne predloge ima podjetje glede spremembe kolektivne pogodbe. Vsekakor bodo morali zastopniki delavcev polagati veliko važnost tudi na to, da bodo določila kolektivne pogodbe jasno formulirana, da ne bi poznejša dvoumna razlaga povzročala nesporazume.

V nedeljo, dne 16. julija ob pol desetih dopoldan bomo na sestanku članov NSZ pojasnili stališče podjetja k delavskim predlogom. Dolžnost vseh naših članov je, da se sestanka polnoštevilno udeleže.

Vsaki osebi — družini nudi stalni zaslužek „MARA“ Maribor, Orožnova 6 Celje, Slomškov trg 1

Plotilnica — razpošiljalnica nogavice in plenice

Ugoden nakup manufakture pri
I. TRPIN - U
Oglejte si izložbe. Blago in cene govorijo!

Posteljne odeje
z belo vato močno prešite (dom. izdelek)
od din 70.— naprej, samo pri
A. ŠTUHEC
specijalna trgovina - izdelovanje post. odej
Maribor, Stolna ulica 5

Iz naših delavskih krajev

Žiri

Proslava desetletnice podružnice NSZ v Žireh. Podružnica NSZ v Žireh bo proslavila desetletnico svojega delovanja v nedeljo 23. t. m., združeno z veselico. Ob devetih dopoldne bo zbor izletnikov iz drugih podružnic, katere bo pozdravil predsednik naše podružnice, delegat centrale pa bo imel kratke nagovore.

Podružnice, katere so prejele vabilo oziroma okoliščino, prosimo, da se te proslave in prireditve udeležijo polnoštevno.

Domače članstvo že zdaj opozarjamo, da se tudi zbora ob devetih dopoldne polnoštevno udeležijo.

Podroben spored prireditve priobčimo v drugi številki.

Podpeca

Ustanovitev podružnice. V nedeljo 9. t. m. se je vršil popoldne ob 13. uri v rudniški dvorani ustanovni občni zbor podružnice NSZ v Heleni pod Peco, katerega se je udeležilo izredno lepo število članov. Ustanovni občni zbor je otvoril tov. Mlakar, ki je pozdravil navzoče, nakar so funkcionarji plačilnice odn. pripravljali odbor za ustanovitev podružnice dali svoja poročila, in sicer kot predsednik tovariš Andrej Jež, tajnik tov. Martin Sekavčnik in blagajnik tov. Ivan Štumberger. Tajnik se je v svojem poročilu spomnil ponesrečenega člana tovariša Rudolfa Obrezo, kateremu so člani NSZ postavili v Črni lep spomenik. Zborovalci so počastili spomin tragično preminulega agilnega tovariša.

Po poročilih funkcionarjev je občni zbor pozdravil v imenu centrale tovariš Kravos. Občni zbor sta pozdravila tudi zastopnika podružnic Mežice in Črne tov. Mlakar in Arzeničnik. Tov. Sekavčnik se je zahvalil tovarišu Mlakarju in mežiški podružnici za vse delo in trud, ki so ga imeli s plačilnico v Heleni, nakar se je izvolil nov odbor.

V odbor novoustanovljene podružnice so bili izvoljeni naslednji tovariši: predsednik Andrej Jež, podpredsednik Joško Golob, tajnik Martin Sekavčnik, blagajnik Jože Vehovec; odborniki: Rudolf Urban, Maks Buchner, Ivan Štumberger, Rok Forstner in Blaž Žagar; za pregledovalca računov pa Valentin Grubelnik in Ivan Vertačnik.

Predsednik nove podružnice tov. Jež se je zahvalil vsem za vzpodbudne besede in čestitke ter obljubil, da bo novi odbor storil vse, da postane nova podružnica pod Peco močna in napredna.

Maribor

Volitve obratnih zaupnikov. V dneh 15. julija do 15. avgusta se bodo vršile volitve obratnih zaupnikov. Vsi zaupniki NSZ v Mariboru so že prejeli navodila za te volitve, prosimo pa jih vseeno, da se čimprej zgledajo ponovno v tajništvo zaradi novih navodil. Vse članstvo NSZ pa pozivamo, da disciplinirano izvrši svojo dolžnost po navodilih zaupnikov.

Pešizlet je preložen. Za v nedeljo 16. t. m. nameravani pešizlet se je preložil na poznejši čas, ker so nekateri tamburaši na počitnicah in bi zbor ne mogel nastopiti.

Poziv članstva. One članke, ki so prejeli okoliščino za propagandni teden NSZ in priglasnico za pridobivanje novih članov, prosimo, da se čimprej

zglasijo v tajništvo in oddajo priglasnico. Kdor še ni pridobil nobenega člana, naj to čimprej stori. Ta mesec je naš propagandni mesec in zato moramo vsi storiti prevzeto dolžnost.

Radeče

S praznimi in nestvarnimi besedami se opleta v zadnji številki «Slovenski delavec», ko poroča o razmerah v Piatnikovi tovarni. Pri tem pa neokusno napada nacionalne delavce ter potvarja resnico. «Nova Pravda» iz Piatnikove tovarne ni poročala ničesar drugega, kakor da je napovedala ustanovni občni zbor nacionalnega delavstva. Zato je poročilo v «Slovenskem delavcu» kar iz trte izvirno. Tudi o obratnih zaupnikih ni bilo govora. Lahko pa trdimo, da je v tovarni nad polovico naprednega delavstva, ki ni organizirano. Vemo pa tudi to, da ostali tudi niso organizirani, kajti delavstva, ki ne plačuje nobenih prispevkov za organizacijo, mi ne smatramo za organizirane.

Medvode

Podružnica Narodne strokovne zveze v Žireh proslavi v nedeljo dne 23. t. m. na slovesen način desetletnico obstoja. Gorenjsko okrožje pa ob tej priliki priredi izlet narodnega delavstva v Žiri. Zato poziva podružnica vse tovariše, da se udeležijo tega izleta in da se javijo tovariši predsedniku do torka, da lahko odbor pravočasno pripravi avtobus in vse ostalo.

Žerjav — Črna

Naša podružnica je imela v nedeljo dne 9. t. m. članski sestanek, na katerem je prišel tudi tov. Kravos iz Maribora, ki je govoril o socialni zaščiti in delavski organizaciji. Članstvo želi, da se taki sestanki ponovijo, članstvo pa je ob tej priliki tudi spoznalo in uvidelo, da je strokovni list «Nova Pravda» edino orožje in kulturni pripomoček delavstva, ki seznanja delavstvo s strokovnimi, kulturnimi, socialnimi in drugimi vprašanji, zato bomo tudi gledali, da se bo naše strokovno glasilo čim bolj razširilo med delavstvo.

Tov. predsednik je poročal o delovanju in uspehu podružnice in pozival članstvo, da še v naprej ostane tako agilno in skuša pomnožiti naše vrste s pridobivanjem novih tovarišev.

Koroška Bela

Občinski odbor na Koroški Beli je na svoji zadnji seji razpravljal o težkem položaju upokojujencev KID, ki plačujejo drago stanovanje pri privatnikih. Stanovanja, ki so namenjena pri Krajevni bratovski skladnici za staroupokojujence, pa zasedajo drugi, odnosno jih je premalo za številne upokojujence delavce.

Nujno potrebno je, da se gradijo nova stanovanja za delavstvo KID. Stanovanja Krajevne bratovske skladnice pa naj služijo predvsem staroupokojujencem. Ako je akcija v tem smislu započeta, potem čestitamo.

Javornik

Pisarna podružnice NSZ. Sporočamo vsem tovarišem, da so od 3. t. m. naši stalni prostori, ker bomo odslej vršili naše društveno delovanje v Sokolskem domu, na Koroški Beli.

Osebnostno pa opozarjamo vse tovariše, da je pisarna v pisarni Sokolske upra-

Mezdna gibanja

Lesna stroka

V petek dne 7. t. m. so se naposled vendarle vršili razgovori v Ribnici med zastopniki delavstva ter delodajalci lesne industrije. Delodajalci so v glavnem ugodili željam delavstva in upamo, da bo čimprej prišlo do podpisa pogodbe. Po končanih razgovorih so izjavili delodajalci, da se bodo oni obrnili še na Zvezo industrijev ter vprašali za svet glede sprejetih točk v osnutku kolektivne pogodbe in da se bomo potem naposled sestali in podpisali pogodbo.

Živilska stroka

Kakor smo že poročali v «Novi Pravdi», so organizacije vložile delavske zahteve na družbo pivovarne «Union» v Ljubljani, toda družba se izmika raz-

govorom in kliče le zaupnike, katerim pa odklanja zahteve ter jim ponuja isto, kar so prejeli delavci lani, in to le za štiri mesece, kar smo tudi na tem mestu že objavili. V sredo dne 12. t. m. se je vršil sestanek delavstva pivovarne «Union». Delavstvo želi, da se zadeva čimprej reši ter da stopi ravnateljstvo in pa strokovne organizacije čimprej v stik v svrhu razgovorov. Zato naj v najkrajšem času posebna delegacija, ki bo sestavljena iz zastopnikov centrale, podružnic in zaupnikov, obišče g. ravnatelja in mu raztolmači želje delavstva. Na podlagi teh poizvedb in razgovorov bodo potem centrale, podružnice in delavstvo zavzeli končno stališče ter ukrenili to, kar je z ozirom na današnji položaj mogoče, da se bo vsa zadeva čimprej pozitivno rešila.

Ali že veste?

— da je leta 1911. pozabil neki veletrgovec z živino v tamošnjem Karkejčevem haju svoj kovčeg in da ga je dobil nedavno po 28 letih nedotaknjene, shranjene na podstrešju te gostilne;

— da so v neki šumadijski vasi pokazali kmetje toliko socialnega čuta, da so skupno kupili svojemu najrevnejšemu sovaščanu zemljo in mu zgradili na njej hišo;

— da znaša povprečna življenjska doba jugoslovanske državljanke le 46 let, dočim dočaka povprečno vsak Francoz 49 in vsak Šved 60 let;

— da je vlada «neodvisne» Mandžurije priznala vlado «neodvisne» Slovaške;

— da je ameriška vlada razdelila med svoje brezposelne 10.000 zabojev kokošjih jajc;

— da ima beograjski radio že 80.000 abonementov, ki mu plačujejo na mesec nad 2 milijona dinarjev in nimajo skoro nič boljše sporeda, kakor pa slovenski radio-naročniki;

— da nima v Jugoslaviji 534.000 kmečkih družin nobene lastne živine;

— da so v svetovni vojni potopile podmornice 13 milijonov ton trgovskih in 105 milijonov ton vojnih ladij, dočim so velike vojne ladje potopile le en milijon ton ladij in da stane ena podmornica okrog 100 milijonov dinarjev, velika vojna ladja pa dve in pol milijarde;

— da ima v Jugoslaviji 95 odstotkov kmečkih družin manj, kakor polovico celokupne rodovitne zemlje, dočim ima nad polovico obdelane zemlje v svojih rokah 5 odstotkov kmetov;

ve, vhod s ceste skozi glavna vrata, desno. Uradne ure so od 9. do 12. in od 16. do 19. ure vsak dan, razen ob praznikih ali v primerih, ko ima Sokolsko društvo javno prireditev večjega značaja.

Vse tovariše pozivamo, da se poslužujejo v uradnih urah pisarne in v tem času iznašajo želje in pritožbe.

Volitve obratnih zaupnikov. Sporočamo, da so se obstoječe organizacije pri KID, NSZ, JSZ, SMRJ in ZZZD sporazumele z ozirom na izredne razmere tu zaposlenega delavstva, da pri volitvah obratnih zaupnikov nastopijo z enotno listo. Čas vlaganja liste je bil dne 6. t. m. od 5. do 6. ure, ker je bila vložena samo ena lista, t. j. sporazumna lista prej omenjenih strokovnih organizacij, katere nosilec je naš tovariš Lajner Adolf. Glavni volilni odbor je v smislu uredbe o volitvah zaupnikov proglasil vse zaupnike, označene na vloženi kandidadni listi, za izvoljene.

V 28. številki «Slovenskega delavca» se je pod naslovom «Izredni občni zbor NSZ» neki — nam vsem dobro znan — člankar spotaknil ob javniško podružnico NSZ. Poročilo prihaja po svoji neslani tendencioznosti že v okviru humorističnih listov in bi se mnogo manj začudili, če bi ga zapazili v «Posebni izdaji», kakor pa v strokovnem listu.

Čisto odveč je očitke, da ni v poslednjem času sprejet v tovarno nihče od članov javniške podružnice, in še manj pripomba, da je pod prejšnjim vodstvom bila podružnica vedno upoštevana. Poudarjamo, da smo do

sedaj še v polni meri izpolnili svoje dolžnosti. Tudi bomo dosledno vztrajali na tem, da morajo prvi priti na vrsto vojaški povratniki, reducirani in brezposelni domačini, ne pa mogoče delavci iz daljne Dolenjske.

Skozi poročilce pronika tiha samohvala, da je prejšnje vodstvo, v katerem je poročevalec morda zavzemal precej vidno mesto, imelo nekoliko boljše zveze s podjetjem. Delavstvo ne zahteva od svojih voditeljev, da se plazijo okoli podjetja. Delavstvo samo bo brez «dobrih zvez» uspelo v svojih težnjah. A zato so jim potrebni karakterni, neoporečni in stanovitni delavski zastopniki, ne pa politični kameleoni.

Jesenice

Izlet v Žiri. Ob priliki proslave desetletnice obstoja podružnice v Žireh priredita v nedeljo dne 23. julija podružnici Narodne strokovne zveze Jesenice-Javornik izlet v Žiri. Vozili se bodo z avtobusom, kateri odpelje z Jesenic v nedeljo ob šestih zjutraj. Vrnili pa bi se v ponedeljek ob 4. uri zjutraj. Cena avtobusa bi znašala povprečno din 30.— za vožnjo na obe strani. Ker bodo na isti dan priredile izlet tudi ostale podružnice z Gorenjskega, bi bilo zaželeno, da se tega izleta udeležijo čim več narodno zavednega delavstva z Jesenic in iz Javornika. Prijave se sprejemajo v pisarnah NSZ vsak dan med uradnimi urami do 18. t. m. Zato hitite, da se prijavite čim prej, ker na poznejše prijave se ne bomo mogli ozirati.